

Είναι εκπληκτικό πως μια νέα – η νεότερη απ’ όλες – τέχνη η φωτογραφία σημείωσε τέτοια εξέλιξη που μας χάρισε αριστουργήματα μέσα σ’ αυτά τα 150 περίπου χρόνια ζωής της.

Κόρη της επιστήμης – της Φυσικής – ανέπτυξε τρομερές τεχνικές που οι τότε επικυρίαρχοι εικαστικοί, κυρίως ζωγράφοι, κυριολεκτικά, τα χρειάστηκαν.

Η απειλή, ήταν κάτι παραπάνω από ορατή. Ήταν θέμα επιβίωσης. Έπρεπε να περάσουν πολλά χρόνια, μέχρι η παλιά και η νέα τέχνη να συμφιλιωθούν, να συμπορευθούν και εν τέλει αλληλοβοηθηθούν σε δρόμους συγκλίνοντες και αποκλίνοντες.

Οφείλουμε χάριτες στη Νέα αυτή Τέχνη, γιατί αυτή χάρισε στον άνθρωπο μίαν ακόμη Τέχνη: Την έβδομη.

Πρέπει από την αρχή να δηλώσω, μετά αυτή τη σύντομη ιστορική αναδρομή, ότι σαν ζωγράφος πολλαπλά έχω ωφεληθεί και χρησιμοποιήσει τη φωτογραφία στη δουλειά μου, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι γνωρίζω και τα μυστικά, τις διεργασίες της και τις πλούσιες τεχνικές της.

Σαν ζωγράφος λοιπόν κρίνω (και δεν ξέρω αν είναι επαρκές κριτήριο αυτό) εκθέσεις φωτογραφίας που επισκέπτομαι.

Παρακολουθώντας την πορεία της φίλης Σμάρας, παρατηρώ κάθε φορά με ευχάριστη έκπληξη, πως το δημιουργικό και ανήσυχο μυαλό της, επινοεί και μια καινούργια άποψη και θάλεγα και αισθητική διατύπωση της εκάστοτε θεματικής της. Τούτη τη φορά η αισθητική τεχνική της, προσαρμόστηκε σε θέματα που πραγματεύονται την φύση της αλληγορίας της ψυχής. Θέματα σοβαρά και απαιτητικά. Θέματα υπαρξιακά και φιλοσοφικά, που απαιτούν και την ανάλογη αισθητική αντιμετώπιση.

Δεν είναι τυχαίο ότι οδηγοί της, σε αυτή της την προσπάθεια επέλεξε να είναι τέσσερα κορυφαία έργα της παγκόσμιας ζωγραφικής. Μήπως διότι οι δημιουργοί τους, μεγάλοι ζωγράφοι, άθελα τους έχουν «φωτογραφική αισθητική»;

Προσπαθώ να φαντασθώ τη βασανιστική δουλειά εργαστηρίου, τα αλληπάλληλα πειράματα και δοκιμές, τις ανεπιτυχείς προσπάθειες και απογοητεύσεις, μέχρι την επίτευξη ικανοποιητικού αποτελέσματος. Άλλωστε αυτά συμβαίνουν σε όλους τους δημιουργούς και όχι μόνο στο «σκοτεινό θάλαμο».

Με τη σειρά αυτή των έργων, η Σμάρα κατακτά ένα επίπεδο ψηλό και δύσκολο, που συνδυάζει τεχνικές και νοητικές (εννοιολογικές) δυνατότητες πολύ μεγάλες.

Πέτρος Ζουμπουλάκης
Ζωγράφος